

AANPAK
ZORGWEKKEND VERZUIM & THUISZITTERS
VOORNE-PUTTEN ROZENBURG
2025-2028

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Inleiding en leeswijzer	blz. 3
1.1 Inleiding	
1.2 Leeswijzer	
Hoofdstuk 2: Visie, uitgangspunten en doelstellingen	blz. 4
2.1 Voor wie	
2.2 Visie	
2.3 Uitgangspunten	
2.4 Doelstellingen	
Hoofdstuk 3: Wat is schoolverzuim?	blz. 6
3.1 Schoolverzuim	
3.2 Absoluut verzuim	
3.3 Relatief verzuim	
3.4 Zorgwekkend verzuim	
3.5 Definitie thuiszitter	
3.6 Meldingsplicht schoolverzuim	
3.7 Vrijstellingen	
Hoofdstuk 4: Aanpak zorgwekkend verzuim en thuiszitters	blz. 8
4.1 Algemeen	
4.2 Taken en verantwoordelijkheden	
4.3 En verder	
Hoofdstuk 5: Verantwoordelijkheden van de school	blz. 10
Hoofdstuk 6: Verantwoordelijkheden van het samenwerkingsverband	blz. 11
Hoofdstuk 7: Verantwoordelijkheden van de leerplichtambtenaar	blz. 12
Hoofdstuk 8: Verantwoordelijkheden van de jeugdarts	blz. 13
Hoofdstuk 9: De aanpak in de praktijk	blz. 14
9.1 Thuiszitterstafel	
9.2 De Thuiszitterscoördinator (procesregisseur)	
9.3 Casusregisseur vanuit school, leerplicht of jeugdhulp	
9.4 Deelnemers Thuiszitterstafel	
9.5 Stappenplan Thuiszitterstafel	
Bijlage	
A Wet- en regelgeving	blz. 18
B Betrokkenen	blz. 19
C Toestemmingsformulier Thuiszitterstafel	blz. 20

Hoofdstuk 1 Inleiding en leeswijzer

1.1 Inleiding

De aanpak van zorgwekkend verzuim en het terugdringen van het aantal thuiszitters is een belangrijke doelstelling van passend onderwijs. Als signalen van zorgwekkend verzuim niet opgepakt worden kan het ertoe leiden dat een leerling een thuiszitter wordt of dreigt te worden, en ieder kind dat thuiszit, is er één te veel.

Samenwerkingsverband Onderwijscollectief VPR en de gemeenten Nissewaard, Voorne aan Zee en Rotterdam (Rozenburg) hebben een gezamenlijke verantwoordelijkheid in het voorkomen van thuiszitten. Samen zijn we aan zet om oplossingen te vinden voor leerlingen die dreigen thuis te komen zitten of al thuiszitten. Onderwijs, leerplicht, jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp gaan hand in hand en hebben elkaar nodig.

Op Voorne-Putten Rozenburg staan we op het standpunt dat wanneer zorgwekkend verzuim en/of thuiszitten aan de orde zijn, dit zo snel mogelijk opgelost dient te worden. Daarom is in 2021 de Aanpak zorgwekkend verzuim en thuiszitters Voorne-Putten Rozenburg opgesteld en vastgesteld. Omdat we inmiddels een aantal jaar verder zijn is de aanpak geëvalueerd. Samen met direct betrokkenen vanuit het primair en voortgezet onderwijs, het samenwerkingsverband en de gemeenten, waaronder een kwaliteitsmedewerker onderwijs, orthopedagoog, zorgcoördinatoren, schooldirecteuren, beleidsmedewerkers en leerplichtambtenaren is de aanpak, met de bijbehorende taken en verantwoordelijkheden, tegen het licht gehouden. Op basis van de verkregen input en landelijke voorbeelden is de aanpak geactualiseerd.

Belangrijker nog dan het actualiseren van de aanpak, is het hanteren ervan in de praktijk. De aanpak is een verduidelijking van ieders rol en verantwoordelijkheden en biedt kansen om de onderlinge samenwerking te verbeteren. Met elkaar zetten we stappen om (dreigende) thuiszitters in beeld te brengen en een passende onderwijsplek en/of hulp en ondersteuning voor hen te realiseren.

1.2 Leeswijzer

Voor u ligt de aanpak zorgwekkend verzuim en thuiszitters Voorne-Putten en Rozenburg 2025-2028. In Hoofdstuk 2 worden de visie, uitgangspunten en doelstellingen beschreven. In Hoofdstuk 3 wordt uitleg gegeven over de verschillende vormen van verzuim en de door de Inspectie van Onderwijs gehanteerde definitie van een thuiszitter. In Hoofdstuk 4 tot en met Hoofdstuk 8 wordt de aanpak beschreven en wordt daarbij ingegaan op de verantwoordelijkheden van de scholen, het samenwerkingsverband, leerplicht en de jeugdarts. Hoofdstuk 9 geeft vervolgens een beschrijving van de aanpak in de praktijk.

Hoofdstuk 2 Visie, uitgangspunten en doelstellingen

2.1 Voor wie

Onze aanpak heeft betrekking op alle leerplichtige leerlingen in de leeftijd van 5 tot 18 jaar in het basis-, speciaal- en voortgezet (speciaal)onderwijs in de regio Voorne-Putten Rozenburg¹.

2.2 Visie

Thuiszitten gebeurt vaak niet plotseling. Thuiszitten is echter niet altijd te voorkomen. Om zorgwekkend verzuim aan te pakken en thuiszitten zoveel mogelijk te voorkomen is het van groot belang een verzuimende leerling zo vroeg mogelijk in beeld te hebben, vragen in kaart te brengen en in samenwerking en afstemming met alle betrokkenen oplossingen te bewerkstelligen. De samenwerking gebeurt vanuit ieders eigen verantwoordelijkheden op basis van geldende wet- en regelgeving. In Bijlage A is een beschrijving opgenomen van de geldende wet- en regelgeving. Door middel van deze aanpak willen de aangesloten partijen het aantal (dreigende) thuiszitters terugdringen door nauw samen te werken. Door elkaars verantwoordelijkheden, bevoegdheden, mogelijkheden en middelen goed op elkaar af te stemmen en de (hulp)vraag van het kind/jongere (gezin) centraal te stellen, kunnen de betrokken partijen effectiever met elkaar samenwerken. Wanneer een leerling thuiszit of een thuiszitter dreigt te worden zetten we gezamenlijk stappen. Met elkaar zetten we stappen om (dreigende) thuiszitters in beeld te brengen, ze met elkaar tijdens de Thuiszitterstafel² te bespreken en een gezamenlijk plan van aanpak op te stellen om voor deze leerlingen een passende onderwijsplek en/of hulp en ondersteuning te vinden.

2.3 Uitgangspunten

De volgende uitgangspunten zijn voor de aanpak bepalend.

- Het belang van het kind/de jongere staat voorop en het missen van onderwijs wordt beschouwd als een bedreiging van de ontwikkeling van het kind/de jongere. Ook tijdens een jeugdhulptraject moet de optimale combinatie van onderwijs en/of jeugdhulp worden gerealiseerd.
- Iedere dag dat een kind/jongere thuiszit telt.
- Door middel van de aanpak worden onderwijs, leerplicht, jeugdgezondheidszorg en jeugdhulp met elkaar verbonden om kinderen/jongeren te ondersteunen bij belemmeringen in het onderwijs, hun ontwikkeling of in de thuissituatie.
- Partijen/betrokkenen werken samen, zoeken elkaar actief op en werken planmatig.
- Via de aanpak wordt ieder kind/jongere in beeld gehouden. Bij een schoolinschrijving houdt de school de leerling in beeld en zonder schoolinschrijving houdt leerplicht de leerling in beeld.
- Er is ruimte voor maatwerk, waarbij rekening gehouden wordt met de ondersteuningsbehoefte van het kind/de jongere.
- Ouder(s)/verzorger(s) en kind/jongere worden gehoord, begeleid en gesteund bij het vinden van een passend aanbod.
- Het is van belang dat de casusregie gedurende het proces bij één professional is belegd. De desbetreffende casusregisseur fungeert als contactpersoon voor het gezin en het kind/de jongere en onderhoudt het contact met de verschillende betrokken partijen. Per casus wordt bekeken bij wie de regie wordt belegd.

¹ Alle kinderen en jongeren tussen de 5 en 16 jaar zijn leerplichtig. Zij moeten ingeschreven staan op een school. Jongeren zonder een startkwalificatie moeten naar school tot hun achttiende verjaardag (kwalificatieplicht). Zodra de jongere het juiste diploma heeft (minimaal mbo-2, havo of vwo) mag hij/zij stoppen. Ook als hij/zij nog geen 18 jaar is.

² De aanpak in de praktijk met beschrijvingen ten aanzien van de Thuiszitterstafel en de Thuiszitterscoördinator staan beschreven in Hoofdstuk 9.

- De regie ligt bij *leerplicht* als het gaat om kinderen/jongeren die niet op een school staan ingeschreven of een vrijstelling hebben.
- De regie ligt bij *school* als het gaat om het zoeken naar een passende onderwijsplek. Dit gaat in overleg met andere relevante partijen.
- De regie ligt bij het *jeugdteam* (JOT / gebiedsteam / wijkteam/ jeugdhulpprofessionals) als het zwaartepunt bij jeugdhulp ligt. Dit gaat altijd in overleg met de school of het samenwerkingsverband en andere relevante partijen.

2.4 Doelstellingen

Gezamenlijk zijn de volgende doelstellingen bepaald.

- We signaleren en analyseren de belangrijkste oorzaken die kunnen leiden tot thuiszitten.
- We hebben zicht op het aantal thuiszittende leerlingen binnen het samenwerkingsverband: we brengen alle thuiszitters in beeld. Ook als ze nog maar kort thuiszitten of dreigen thuis te komen zitten.
- We realiseren dat een thuiszittende leerling een passende onderwijsplek en/of toewijzing naar jeugdhulp krijgt of behoudt.
- We brengen het aantal thuiszittende leerlingen binnen het samenwerkingsverband terug. Het aantal thuiszitters neemt met 10% per jaar af t.o.v. de peildatum 1 januari 2025, waarbij sprake is van 20 thuiszitters binnen het primair en voortgezet onderwijs.

Hoofdstuk 3: Wat is schoolverzuim?

3.1 Schoolverzuim

Leerlingen moeten naar school. Als een kind niet op school is op momenten dat dit wel verplicht is, dan spreken we van schoolverzuim. Dat kan bijvoorbeeld gaan om te laat komen, spijbelen of ziekte. Volgens de Leerplichtwet wordt er onderscheid gemaakt in twee soorten verzuim, te weten absoluut verzuim en relatief verzuim.

3.2 Absoluut verzuim

Er is sprake van absoluut verzuim als een leerplichtig kind/jongere zonder geldige reden niet op een school staat ingeschreven. Volgens de Leerplichtwet zijn gemeenten verplicht om te controleren of alle inwoners, die onder de Leerplichtwet vallen, op een school staan ingeschreven.

3.3 Relatief verzuim (of spijbelen)

Er is sprake van relatief verzuim als een leerplichtig kind/jongere wel op een school staat ingeschreven, maar zonder geldige reden les- of praktijktijd verzuimt. Relatief verzuim is de officiële benaming in de Leerplichtwet voor spijbelen. De school zelf blijft verantwoordelijk voor de behandeling van het korter durende relatief verzuim (de school moet proberen om verzuim tegen te gaan). Bij relatief verzuim wordt nog onderscheid gemaakt tussen luxeverzuim, signaalverzuim, langdurig relatief verzuim en overig verzuim.

a) *Luxe verzuim*

Luxeverzuim treedt op als een leerling zonder toestemming/vrijstelling tijdens de schoolperiode met vakantie gaat (zonder toegekend verlof buiten de schoolvakanties op vakantie gaat). Leerplichtige kinderen/jongeren worden thuisgehouden of blijven zelf thuis uit luxe overwegingen, zoals een vakantie met het gezin of een feest.

b) *Signaalverzuim*

Signaalverzuim is verzuim dat samenhangt met sociaal-emotionele problemen van de leerling of bij problemen thuis. Bijvoorbeeld problemen in de gezinssituatie, faalangst, het zich niet welbevinden op school, conflictsituaties, etc.

c) *Langdurig relatief verzuim*

Van langdurig relatief verzuim is sprake wanneer een leerling, die op school staat ingeschreven, langer dan 4 aaneengesloten schoolweken (28 kalenderdagen) verzuimt. Deze leerling wordt een thuiszitter genoemd.

d) *Overig verzuim*

Er is sprake van overig verzuim wanneer een leerling minder dan de wettelijke termijn, 16 uur in 4 weken verzuimt, maar wel lesuren en/of dagdelen overslaat.

3.4 Zorgwekkend verzuim

Iedere vorm van verzuim die in frequentie en duur kan leiden tot een stagnerende ontwikkeling van de leerling en een relatie heeft met sociaal-emotionele problematiek van de leerling of diens leefomgeving (psychische of fysieke problematiek, conflict of niet welbevinden op school, problemen in de thuissituatie).

3.5 Definitie thuiszitter

Een kind/jongere tussen de 5 en 18 jaar, die valt onder de Leerplichtwet en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan 4 weken aaneengesloten (28 kalenderdagen) verzuimt, zonder dat hij/zij vrijstelling heeft van de Leerplichtwet.

3.6 Meldingsplicht schoolverzuim

In de Leerplichtwet staat dat de school bij afwezigheid van 16 uur les- of praktijktijd³ (binnen een periode van 4 weken) en/of wanneer een leerling meer dan 9 keer te laat is gekomen melding moet doen over de leerling: 16 uur gemiste onderwijstijd is ongeveer gelijk aan 3 volledige dagen afwezigheid. De begindatum is de eerste verzuimdag en de einddatum is de dag waarop de 16 uur is bereikt. Vakantiedagen tellen hierin niet mee.

Scholen in het primair onderwijs melden verzuim via hun leerlingenadministratie (LAS). Scholen in het voortgezet onderwijs doen dit via hun administratiepakket of via het verzuimloket in Mijn DUO. Deze meldingen komen in het Register Onderwijsdeelnemers (ROD) van DUO.

DUO zorgt er voor dat de melding terecht komt bij de gemeente waar de leerling woont. Vervolgens haalt de leerplichtambtenaar de melding op uit ROD. In het LAS, DUO of het administratiepakket is te zien wat de leerplichtambtenaar doet met de melding.

Ziekteverzuim is geoorloofd verzuim. Dit hoeft niet bij DUO gemeld te worden. De ziekmelding wordt wel vastgelegd in het administratiesysteem van de school. Wanneer er vermoedens zijn van ongeoorloofd verzuim, dan kan dit na overleg met de leerplichtambtenaar, onder “overig verzuim” gemeld worden.

Een school voor primair, speciaal en voortgezet onderwijs mag een leerling schorsen. De leerling heeft dan tijdelijk geen toegang tot de school of tot bepaalde lessen. Schorsing en verwijdering gelden niet als (ongeoorloofd) verzuim, maar betreffen ordemaatregelen en dienen gemeld te worden bij de Onderwijsinspectie.

3.7 Vrijstellingen

Soms kan een leerling een vrijstelling krijgen van de plicht om naar school te gaan. Dan is er geen sprake van schoolverzuim of relatief verzuim, oftewel spijbelen. Voorbeelden hiervan zijn ziekte, schorsing, religieuze feestdag, huwelijk of een begrafenis. In deze gevallen is er schoolverzuim met een goede reden.

Leerlingen, die een vrijstelling hebben, zijn volgens de definitie geen thuiszitters. Er zijn verschillende soorten vrijstellingen opgenomen in de Leerplichtwet die een directe relatie hebben met thuiszitters, bijvoorbeeld vanwege medische of psychische gronden art. 5 onder a (vrijstelling van de inschrijfplicht) of art. 11 d (ziekte).

³ PO en SO melden bij 16 klokuren, VO en VSO melden bij 16 lesuren. Duurt een lesuur langer dan 60 minuten dan melden bij 16 klokuren. Als de lesuren korter zijn dan 60 minuten, dan wordt gerekend in lesuren.

Hoofdstuk 4 Aanpak zorgwekkend verzuim en thuiszitters

4.1 Algemeen

Ouders zijn verplicht ervoor te zorgen dat hun kind op een school staat ingeschreven en dat hun kind deze school bezoekt. Deze verplichting geldt zolang het kind leerplichtig en minderjarig is. Wanneer het kind 12 jaar is, is hij/zij zelf verantwoordelijk om naar school te gaan.

Scholen moeten de afwezigheid van leerlingen in een verzuimregistratiesysteem registreren⁴. Daarin staat wie er afwezig is, hoe lang en om welke reden als die bekend is. Vanuit het registratiesysteem wordt een veilige verbinding gelegd met het Register Onderwijsdeelnemers (ROD) van de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). Scholen zijn tevens verplicht het ongeoorloofde verzuim te melden bij de leerplichtambtenaar, via het verzuimloket van DUO.

Soms kunnen leerlingen vanwege psychische of lichamelijke beperkingen tijdelijk niet of niet volledig naar school. De school kan, op basis van de Variawet⁵, voor deze leerlingen een op maat gemaakt programma aanbieden door af te wijken van het minimum aantal uren onderwijstijd. Het bevoegd gezag van de school vraagt hiervoor toestemming van de Onderwijsinspectie via het Internet Schooldossier (ISD). Deze leerlingen worden niet als thuiszitter geregistreerd.

De leerplichtambtenaar houdt toezicht op de naleving van de Leerplichtwet. Elke gemeente moet ten minste één leerplichtambtenaar in dienst hebben. De leerplichtambtenaar heeft als taak om ouders te informeren waarom het belangrijk is dat kinderen naar school gaan en geeft informatie over de gevolgen wanneer leerlingen en ouder(s)/verzorger(s) zich niet aan de Leerplichtwet houden.

Het samenwerkingsverband is verplicht om het aantal thuiszitters⁶ te registreren en te monitoren. Met de bedoeling voor de desbetreffende leerlingen zo snel mogelijk passend onderwijs en zo nodig passende ondersteuning te organiseren. Voor een goede registratie is het samenwerkingsverband afhankelijk van wat leerplicht en/of scholen aan informatie verstrekken.

4.2 Taken en verantwoordelijkheden

Er kunnen allerlei redenen zijn waarom een leerling voor een periode niet naar school gaat en dus volgens de geldende terminologie verzuimt. In veruit de meeste gevallen heeft de school zicht op de reden, weet hierin te handelen en hervat de leerling het onderwijs na korte of langere tijd.

Soms lukt het niet een helder beeld van het verzuim te krijgen of is er sprake van problemen die de school niet zonder samenwerking met anderen kan oplossen en is er meer nodig om een leerling terug te laten keren. Formeel noemen we een leerling pas na een ongeoorloofde afwezigheid van 4 aaneengesloten weken een 'thuiszitter', maar vaak weten we al eerder dat de problematiek vraagt om een integrale aanpak. Een integrale aanpak veronderstelt dat er meerdere partijen samenwerken bij het zoeken van een oplossing, ieder met een eigen taak en verantwoordelijkheid. In deze aanpak beschrijven we die taken en verantwoordelijkheden per partij. Samen zijn we aan zet om een leerling een passende plek te bieden, in het onderwijs of binnen jeugdhulp. Een overzicht van de betrokkenen, naast de leerling zelf, is weergegeven in Bijlage B.

⁴ Het ministerie van OCW werkt aan het wetsvoorstel 'Terugdringen verzuim'. Doel van dit wetsvoorstel is om verzuim (beter) te voorkomen en terug te dringen door scholen, samenwerkingsverbanden en leerplicht betere gereedschappen te geven. Ook beogen ze het aantal vrijstellingen 5 onder a van de Leerplichtwet te verminderen.

⁵ Variawet is de in de praktijk gebruikte term voor de "beleidsregel inzake het instemmen met afwijking verplichte aantal uren onderwijs". <https://www.onderwijsinspectie.nl/onderwerpen/onderwijstijd/maatwerk-in-onderwijstijd-voor-leerlingen-met-een-beperking>

⁶ Thuiszitter is een kind/jongere tussen de 5 en 18 jaar, die valt onder de Leerplichtwet en die ingeschreven staat op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan 4 weken aaneengesloten (28 kalenderdagen) verzuimt, zonder dat hij/zij vrijstelling heeft van de Leerplichtwet.

4.3 En verder

- Alle betrokken partners (scholen, samenwerkingsverband, leerplicht, jeugdgezondheidszorg en ketenpartners) handelen volgens de in deze aanpak beschreven taken en verantwoordelijkheden.
- De school waar de leerling staat ingeschreven en het betreffende bestuur blijven verantwoordelijk voor een thuiszittende leerling. Dit geldt ook voor geschorste en verwijderde leerlingen.
- Ouders/verzorgers en de leerling zelf (indien hij/zij hiertoe in staat is) zijn altijd betrokken.
- Er is altijd één plan en verantwoordelijke casusregisseur voor de begeleiding van een thuiszittende leerling.
- Er is altijd samenwerking tussen de ouder(s)/verzorger(s) en (indien mogelijk) de leerling, de school, het samenwerkingsverband en de leerplichtambtenaar van de woongemeente van de leerling.
- Zowel het samenwerkingsverband als de individuele scholen onderhouden functionele contacten met relevante ketenpartners.

Hoofdstuk 5: Verantwoordelijkheden van de school

- Heeft een verzuimbeleid en een deugdelijke verzuimadministratie⁷. Dit is onderdeel van de basisondersteuning op school.
- Heeft een medewerker die actief toeziet op de uitvoering en registratie van dit beleid en controleert of leerlingen naar school komen.
- Neemt bij ongeoorloofd verzuim direct contact op met ouder(s)/verzorger(s) en met de leerling wanneer hij/zij 12 jaar of ouder is.
- Meldt schoolverzuim bij de leerplichtambtenaar van de woongemeente.
- Meldt frequent, zorgelijk of ongrijpbaar ziekteverzuim bij de jeugdarts van het CJG.
- Gaat in een zo vroeg mogelijk stadium in gesprek met ouder(s)/verzorger(s) (en de leerling) om de eerste signalen van verzuim te bespreken en op zoek te gaan naar eventuele oorzaken en oplossingen.
- Bespreekt, indien hiertoe aanleiding is en met toestemming van ouder(s)/verzorger(s)/jongere, een leerling altijd in de daarvoor bestaande zorgstructuur (ZAT, STO, MDO, zorgteam) en betreft hierbij volgens het verzuimbeleid en al naar gelang de problematiek de jeugdarts, leerplichtambtenaar en maatschappelijk werk.
- Maakt samen met ouder(s)/verzorger(s) (en de leerling) een plan van aanpak waarin afspraken zijn gemaakt over de te ondernemen acties en de casusregie.
- Bewaakt de voortgang van de in het plan van aanpak gemaakte afspraken.
- Kan advies vragen bij de jeugdverpleegkundige en/of de jeugdarts, het samenwerkingsverband en bij de leerplichtambtenaar. Houdt contact met de thuiszitter en de ouder(s)/verzorger(s).
- Biedt, waar mogelijk, een aangepast onderwijsprogramma aan voor de thuiszittende leerling.
- Meldt een thuiszittende leerling uiterlijk na één maand thuiszitten (of wanneer hiertoe aanleiding is eerder) bij de Thuiszitterscoördinator⁸ van het samenwerkingsverband en de leerplichtambtenaar van de woongemeente, volgens een vast format via Kindkans.
- Maakt gebruik van de mogelijkheid om een melding bij de leerplichtambtenaar te doen wanneer er twijfel bestaat over de geoorloofdheid van het verzuim.
- Meldt, indien hiertoe aanleiding is, een leerling aan voor een Thuiszitterstafel.
- Bespreekt dit eerst met de ouder(s)/verzorger(s) en vraagt hen om akkoord.
- Informeert het samenwerkingsverband en de leerplichtambtenaar over de stand van zaken ten aanzien van de uitgezette acties ten behoeve van een leerling die is besproken tijdens de Thuiszitterstafel.
- Blijft in het kader van de zorgplicht verantwoordelijk voor een ingeschreven leerling.

⁷ Conform de regels van het schoolbestuur en de gemeente van vestiging.

⁸ Zie Hoofdstuk 9 voor de uitgebreide beschrijving van de Thuiszitterscoördinator en de Thuiszitterstafel.

Hoofdstuk 6: Verantwoordelijkheden van het Samenwerkingsverband

- Heeft een Thuiszitterscoördinator (procesregisseur) aangesteld.
- Onderhoudt contact met de aangesloten scholen en ketenpartners/direct betrokkenen omtrent de stand van zaken t.a.v. het gegeven advies en de ingezette interventies.
- Vraagt maandelijks via Kindkans informatie op bij scholen waarin zij kunnen aangeven welke leerlingen (dreigen te) verzuimen, thuiszitten en hiervoor worden begeleid.
- Registreert thuiszitters en wisselt maandelijks deze informatie, volgens een vastgesteld format, uit met de leerplichtambtenaren binnen de regio.
- Levert viermaal per jaar het registratieformulier thuiszitters via het ISD aan bij de Inspectie van Onderwijs.
- Zoekt na melding samen met de school, de leerplichtambtenaar en de ouder(s)/verzorger(s)⁹ naar een oplossing voor de thuiszittende leerling in samenwerking met eventuele andere betrokken instanties.
- Kan hiertoe een Thuiszitterstafel organiseren¹⁰.
- Zit het overleg van de Thuiszitterstafel voor.
- Zoekt in een Thuiszitterstafel samen met de betrokken casusregisseur, de school, de betrokken schoolbegeleider en/of orthopedagoog van het samenwerkingsverband en eventuele andere betrokken ketenpartners naar een oplossing. Hierbij staat het kind centraal en wordt gezocht naar maatwerk. Afweging is steeds welke verantwoordelijken worden aangesproken om thuiszitten te voorkomen of op te lossen.

Het samenwerkingsverband is samen met scholen en schoolbesturen verantwoordelijk voor het bieden van een dekkend netwerk van onderwijs. Scholen zijn verantwoordelijk voor het bieden van basisondersteuning op school. Betrokkenheid van het samenwerkingsverband valt onder de extra ondersteuning die een school kan krijgen.

⁹ Uitgangspunt is steeds dat ouders, wettelijke of feitelijke vertegenwoordigers en leerling (>12 jr.) betrokken zijn bij de overleggen en geboden oplossingen.

¹⁰ Zie Aanpak in de Praktijk: Thuiszitterstafel

Hoofdstuk 7: Verantwoordelijkheden van de leerplichtambtenaar

- Waar mogelijk heeft iedere school een vaste leerplichtambtenaar.
- Is samen met de scholen, het samenwerkingsverband en betrokken ketenpartners verantwoordelijk voor de aanpak van verzuim.
- Geeft adviezen aan de scholen, ouders en leerling over (zorgwekkend) verzuim en thuiszitten.
- Onderhoudt contact met de scholen en het samenwerkingsverband omtrent de stand van zaken t.a.v. het gegeven advies en de ingezette interventies.
- Neemt de verzuimmelding in behandeling en doet onderzoek naar de achtergronden van het verzuim.
- Komt in beeld wanneer er sprake is van zorgwekkend verzuim of wanneer er vanuit de school twijfels zijn bij de ziekmeldingen van leerlingen en nadat de jeugdarts (of jeugdverpleegkundige) hier een oordeel over heeft gegeven.
- Gaat het gesprek aan met leerlingen en ouders/verzorgers over het vermoedelijk ongeoorloofd verzuim en verzamelt gegevens om het onderzoek vorm te geven. Bespreekt met het samenwerkingsverband thuiszittende leerlingen voor een gezamenlijke aanpak en wisselt maandelijks gegevens uit.
- Signaleert en bespreekt opvallendheden t.a.v. het verzuimbeleid en -administratie van de scholen¹¹.
- Bespreekt met het samenwerkingsverband mogelijke vrijstellingen voor een gezamenlijke aanpak en neemt periodiek de overzichtslijsten door om tijdig een passende onderwijsplek voor de leerling te vinden¹².
- Zoekt tijdens een overleg van de Thuiszitterstafel, samen met de school, het samenwerkingsverband en eventuele andere betrokken partijen naar een oplossing. Hierbij staat het kind centraal en er wordt gezocht naar maatwerk. Afweging is steeds welke verantwoordelijken worden aangesproken om thuiszitten te voorkomen of op te lossen.
- Notuleert de afspraken, die tijdens de Thuiszitterstafel worden gemaakt.
- Heeft de mogelijkheid om een proces-verbaal op te maken tegen de leerling (vanaf 12 jaar) en/of ouders wanneer ouders niets of niet genoeg doen om het verzuim te stoppen. Dit gebeurt als een leerling lessen blijft missen zonder geldige reden.

¹¹ De Onderwijs ziet toe op de naleving van de Leerplichtwet door scholen. Daarbij staat centraal of schoolbesturen ervoor zorgen dat hun scholen of opleidingen verzuimbeleid hebben, verzuim goed registreren en indien nodig melden bij het Verzuimloket van DUO.

¹² Afspraak wordt gemaakt vooruitlopend op het voorstel tot wijziging van de Leerplichtwet 1969.

Hoofdstuk 8: Verantwoordelijkheden van de jeugdarts

- Kan door school (via de jeugdverpleegkundige) om advies gevraagd worden en neemt op verzoek van school deel aan een overleg binnen de bestaande zorgstructuur (ZAT, STO, MDO, zorgteam).
- Kan een afspraak met ouder(s)/verzorger(s) en het kind/de jongere inplannen en met hen de gezondheidsklachten en de mogelijke oorzaken van het ziekteverzuim bespreken. De gezondheid en het welbevinden van het kind/de jongere staan hierbij centraal.
- Onderzoekt het kind/de jongere en geeft advies bij ontwikkelingsproblemen, gezondheidsbedreigingen en een ongezonde leefstijl.
- Geeft met toestemming van de ouder(s)/verzorger(s)/jongere een terugkoppeling aan school. Hierin is opgenomen:
 - datum en soort contact
 - de ondernomen acties
 - of een kind/jongere wel of (nog) niet (volledig) deel kan nemen aan het lesprogramma op school
 - advies over mogelijke aanpassingen op school (als input voor het OntwikkelingsPerspectiefPlan).

Hoofdstuk 9: De aanpak in de praktijk

De aanpak wordt onder andere in de praktijk gebracht door de inzet van een Thuiszitterstafel, voorgezeten door de Thuiszitterscoördinator¹³ van het samenwerkingsverband, waarbij de leerplichtambtenaar administratieve ondersteuning biedt.

9.1 Thuiszitterstafel

De Thuiszitterstafel is een overleg dat 6-wekelijks voor leerlingen uit de gemeente Nissewaard en de gemeente Voorne aan Zee in combinatie met Rozenburg voor het primair en het voortgezet onderwijs plaatsvindt en waaraan verschillende partijen vanuit hun eigen expertise deelnemen. De Thuiszitterscoördinator zit het overleg voor. De leerplichtambtenaar stelt een afsprakenlijst op. Een leerling kan via elke school in onze regio, een leerplichtambtenaar of een jeugdarts via Kindkans worden aangemeld.

De Thuiszitterstafel is bedoeld om nieuwe thuiszittende leerlingen of leerlingen die thuiszitter dreigen te worden te bespreken en daarvoor een gezamenlijk plan op te stellen. Dit plan heeft als doel thuiszitten te voorkomen of een passend aanbod voor de leerling te vinden. Daarnaast worden de uitgezette acties, die zijn ingezet bij thuiszitters, gevolgd en indien van toepassing aangepast.

Leerlingen die een passende plek hebben gevonden worden nog twee keer via het overleg gevolgd. Wanneer de plek passend blijkt te zijn dan wordt de desbetreffende casus van de agenda gehaald.

9.2 De Thuiszitterscoördinator (procesregisseur)

De Thuiszitterscoördinator is verantwoordelijk voor de thuiszitterslijst, de organisatie van de Thuiszitterstafel en samen met de school van inschrijving en eventueel de leerplichtambtenaar voor de dossiervoorbereiding. De terugkoppeling wordt verzorgd door de betrokken casusregisseur. De coördinator volgt, in afstemming met de casusregisseur, de voortgang van de thuiszittende leerlingen. De coördinator heeft expertise op het gebied van thuiszitten doordat hij/zij betrokken is bij alle thuiszitters in de regio Voorne-Putten en Rozenburg, zoekt gezamenlijk naar oplossingen voor thuiszitters en is op de hoogte van (veranderende) wetgeving.

Maandelijks rapporteren de scholen, in samenwerking met leerplicht en het samenwerkingsverband, de laatste stand van zaken over de thuiszitters in Kindkans. Het gaat om alle kinderen/jongeren tussen de 5 en 18 jaar, die onder de Leerplichtwet vallen en die ingeschreven staan op een school of onderwijsinstelling en die zonder geldige reden meer dan 4 weken aangesloten verzuimen zonder dat zij daar een vrijstelling vanuit de Leerplichtwet voor hebben ontvangen.

Ook leerlingen waarvan leerplicht of school constateren dat thuiszitten dreigt kunnen bij de Thuiszitterscoördinator worden aangemeld. De coördinator haalt deze gegevens vervolgens uit Kindkans en gaat ook na of de school al een aantal mogelijke stappen heeft gezet om dreigend thuiszitten te voorkomen. De Thuiszitterscoördinator draagt er tevens zorg voor dat elke drie maanden de thuiszittersregistraties naar de Inspectie van Onderwijs worden gestuurd.

Het terugdringen van het aantal thuiszittende leerlingen heeft alleen kans van slagen als alle betrokkenen de afgesproken acties uitvoeren. Ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid.

De Thuiszitterscoördinator treedt hierbij op als procesregisseur en voert regie op het proces en bewaakt de voortgang. Hij/zij coördineert de algemene uitgezette lijn en de interacties tussen de verschillende deelnemers. Hij/zij

neemt niet de wettelijke taken en verantwoordelijkheden van de betrokken partijen (scholen, leerplicht, jeugdgezondheidszorg) over.

¹³ Er is een thuiszitterscoördinator voor het primair onderwijs en een thuiszitterscoördinator voor het voortgezet onderwijs.

9.3 Casusregisseur vanuit school, leerplicht of jeugdhulp

Voor elke leerling die thuiszit is een verantwoordelijk casusregisseur. Bij een schoolinschrijving is dit iemand van de school van inschrijving. Zonder school van inschrijving is dit de leerplichtambtenaar van de gemeente waar het kind/de jongere woonachtig is. Wanneer het zwaartepunt bij jeugdhulp ligt, ligt de regie bij het jeugdteam/jeugdhulpprofessional.

Taken van de casusregisseur zijn:

- Zorgen voor de juiste ondersteuning van het kind/de jongere met als eindresultaat een passende (onderwijs)plek
- Op de hoogte zijn van de in het voortraject ingezette maatregelen.
- Verzorgen van communicatie met ouders/verzorgers (en het kind/de jongere) en direct betrokkenen
- Voeren van gesprekken met ouders en verzamelen van hun visie ten behoeve van de bespreking tijdens de Thuiszitterstafel.
- Verkrijgen van toestemming van ouders (en jongere) in verband met de privacywetgeving. Indien ouder(s)/verzorger(s) geen toestemming geven dan kan een leerling geanonimiseerd besproken worden.
- Via Kindkans zorgen voor de aanmelding voor de Thuiszitterstafel.
- Up-to-date houden van het dossier (via Kindkans).

9.4 Deelnemers Thuiszitterstafel

Aan de Thuiszitterstafel nemen de volgende betrokkenen deel.

- Thuiszitterscoördinator
- Leerplichtambtenaar
- Jeugdarts of jeugdverpleegkundige
- Vertegenwoordiger vanuit school
- Vertegenwoordiger vanuit jeugdhulp
- Contactpersoon vanuit het samenwerkingsverband (schoolbegeleider, begeleider passend onderwijs, orthopedagoog)
- Jeugdbeschermer
- Jeugdreclasserder
- Relevante betrokkenen

9.5 Stappenplan Thuiszitterstafel

In schema 1 worden de verschillende stappen, die worden doorlopen, beschreven.

Schema 1: Stappenplan Thuiszitterstafel

ACTIVITEIT	DOOR WIE	WANNEER	AANDACHTSPUNTEN
1. Verzamelen van een overzicht van de (dreigende) thuiszitters.	Thuiszitters-coördinator (TC)	6-wekelijks	Bij agendering: ouder(s)/verzorger(s)/jongere hebben schriftelijk toestemming gegeven (via het toestemmingsformulier, zie Bijlage C)
2. Zorg voor een samenvatting van: • Relevante achtergrondinformatie • Overzicht van de ondersteuning die al geboden is en de evaluatie daarvan • Ondersteuningsbehoefte(n) op dit moment • Belemmerende en stimulerende factoren • Relevante informatie van andere partijen • Visie van ouder(s)/verzorger(s)/jongere	Casus-regisseur (CR)	1 week voor de bespreking	In principe staan deze punten in het OntwikkelingsPerspectiefPlan (OPP) of jeugdhulpplan. De plannen kunnen als basis dienen voor het gesprek. Aanvullende relevante informatie wordt toegevoegd.
3. Tijdens het overleg komen de volgende relevante punten aan bod: • Zijn er lopende activiteiten? • Brainstorm over mogelijkheden. • Welke belemmeringen zijn er om tot een oplossing te komen? • Wie kan/kunnen de belemmering wegnemen? • Maak afspraken over de actiepunten.	Deelnemers van het overleg	Bespreking bij de Thuiszitters tafel (TZT) onder voorzitterschap van de Thuiszitters-coördinator (TC)	Denk out of the box. Er is veel mogelijk. Zet de actiepunten helder neer: wie doet wat, wanneer en op welke manier vindt de terugkoppeling plaats en naar wie.
4. Registratie van de gemaakte afspraken.	TC zit het overleg voor en wordt door de leerplicht-ambtenaar ondersteund bij het maken van een afspraken-lijst.	In de week na de bespreking	Gemaakte afspraken en vervolgsafspraken worden vastgelegd en vervolgens uitgevoerd door de betrokken casusregisseur in afstemming met andere betrokkenen. De afspraken worden beveiligd gemaïld naar de deelnemers.

ACTIVITEIT	DOOR WIE	WANNEER	AANDACHTSPUNTEN
5. Bespreek de stand van zaken zoals afgesproken in het overleg en stel een definitief plan van aanpak op.	Casus-regisseur	In de periode na de bespreking bij de TZT	In het plan van aanpak wordt meestal een onderwijsdeel en een jeugdhulpdeel opgenomen.
6. Wanneer doorzettingsbevoegdheid moet worden ingezet, dan is dat besproken met de betrokken verantwoordelijke.	Thuiszitters-coördinator en Casus-regisseur	In de periode na de bespreking bij de TZT	
7. Bespreking in het volgende overleg van de TZT: • Afspraken doornemen. • Plan van aanpak bespreken. • Acties voorzetten en/of aanpassen.	Thuiszitters-coördinator, Casus-regisseur, direct betrokkenen.	Volgende TZT	Stand van zaken is in Kindkans opgenomen, waarbij wordt aangegeven waarom er voor de leerling nog geen passende (onderwijs)plek is.
8. Bespreek het plan met ouder(s)/verzorger(s) en jongere.	Casus-regisseur	Uiterlijk in week 2 na de TZT	
9. Aanvraag toelaatbaarheidsverklaring (TLV) of inzet jeugdhulp.	TLV: Casus-regisseur onderwijs Jeugdhulp: ouders(s)/verzorger(s)	Wanneer aan de orde	
10. Start uitvoering plan van aanpak	Betrokkenen i.s.m. TC	Zo snel mogelijk na de TZT	Casusregisseur houdt toezicht op en evalueert de uitgezette acties.

Bijlage A: Wet- en regelgeving

In deze bijlage wordt een korte beschrijving van de Leerplichtwet, Wet Passend Onderwijs, de Variawet en de Wet publieke gezondheid gegeven.

Leerplichtwet

Alle kinderen en jongeren tussen de 5 en 16 jaar zijn leerplichtig. Zij moeten ingeschreven staan op een school. Kinderen mogen vanaf 4 jaar naar school. Jongeren zonder een startkwalificatie moeten naar school tot hun achttiende verjaardag (kwalificatieplicht). Zodra de jongere het juiste diploma heeft (minimaal mbo-2, havo of vwo) mag hij/zij stoppen. Ook als hij/zij nog geen 18 jaar is. De leerplichtambtenaar controleert of de Leerplichtwet wordt nageleefd. Leerlingen boven de 12 jaar kunnen zelf verantwoordelijk worden gehouden voor het schoolverzuim. Zij kunnen een taakstraf of boete krijgen.

Wet Passend Onderwijs

Schoolbesturen hebben met de invoering van de Wet passend onderwijs zorgplicht gekregen. Scholen hebben de verantwoordelijkheid om alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een passend aanbod te bieden. Dit geldt voor zowel leerlingen die al op school zitten, als voor aangemelde leerlingen die nog niet op de betreffende school zitten. Wanneer de school zelf geen passend aanbod kan realiseren, zoekt de school in overleg met de ouders een passend en beschikbaar aanbod op een andere school (regulier of speciaal). Zorgplicht houdt mede in dat een school een leerling pas mag uitschrijven als er ander passend aanbod beschikbaar is. Ontheffing van deze inschrijf- en schoolbezoekplicht is in bepaalde omstandigheden mogelijk.

Variawet

Het uitgangspunt van de onderwijswetgeving is dat alle kinderen onderwijs volgen op school, maar dat is niet altijd mogelijk. Soms kunnen kinderen vanwege psychische of lichamelijke beperkingen tijdelijk niet of niet volledig naar school. De Variawet regelt dat leerlingen in het primair en voortgezet onderwijs meer maatwerk geboden kan worden. Het uitgangspunt is om leerlingen toe te laten groeien naar het volgen van volledige onderwijstijd.

De school kan voor deze leerlingen een op maat gemaakt onderwijsprogramma aanbieden door af te wijken van het minimum aantal uren onderwijstijd. Het bevoegd gezag van de school vraagt hiervoor instemming van de inspectie via het Internet Schooldossier (ISD). Het afwijken van verplichte onderwijstijd is een mogelijkheid om extra ondersteuning aan de leerling te bieden. Zo kan de school er optimaal aan werken dat de leerling ondanks de lichamelijke en/of psychische problemen de onderwijsdoelen en de vooraf bepaalde uitstroombestemming behaalt. Om een leerling een aangepast onderwijsprogramma te mogen bieden, is instemming van de onderwijsinspectie voorwaardelijk. Hierbij moet het bevoegd gezag de beslissing om de leerling minder onderwijs op school te laten volgen goed onderbouwen. Dit gebeurt middels een Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP). Daarnaast dient er een deskundigenverklaring te worden opgemaakt.

Wet publieke gezondheid

De Wet publieke gezondheid stelt gemeenten verantwoordelijk voor de publieke gezondheidszorg, waaronder de jeugdgezondheidszorg. De kerntaak van de jeugdgezondheidszorg, zoals vastgelegd in de Wpg, is het bevorderen, beschermen en beveiligen van de gezondheid en de lichamelijke en geestelijke ontwikkeling van jeugdigen van 0 tot 19 jaar. Deze kerntaak is uitgewerkt in zes onderdelen: monitoring en signalering, inschatten zorgbehoefte, screenings en vaccinaties, voorlichting, advies, instructie en begeleiding, beïnvloeden van gezondheidsbedreigingen en zorgsysteem, netwerken, overleg en samenwerking.

Bijlage B: Betrokkenen

Samen zijn we aan zet om een kind/jongere een passende plek te bieden, in het onderwijs of binnen jeugdhulp. Betrokkenen zijn naast het kind/de jongere zelf:

- de ouders/verzorgers/voogd,
- (een vertegenwoordiger van) de school waar de leerling staat ingeschreven,
- het betreffende schoolbestuur,
- het samenwerkingsverband,
- de leerplichtambtenaar van de woongemeente,
- jeugdarts (jeugdverpleegkundige),
- ketenpartners, zoals (school)maatschappelijk werk, onderwijszorgmakelaar, jongerenwerker, jeugdagente of jeugdhulpverlener, jeugdbeschermer, jeugdreclasserder.

Bijlage C: Toestemmingsformulier Thuiszitterstafel

Geachte ouders,

Wij willen het dossier van voorleggen aan de Thuiszitterstafel om een plan van aanpak op te stellen om uw **zoon/dochter** zo goed mogelijk te begeleiden naar een passende onderwijsplek. Bij deze bespreking zijn diverse partijen aanwezig die meedenken over een passende oplossing. In ieder geval uw contactpersoon vanuit school, een vertegenwoordiger van het samenwerkingsverband, de leerplichtambtenaar en een hulpverlener.

Om **hem/haar** op een goede manier te kunnen bespreken, hebben we uw schriftelijke toestemming nodig om de beschikbare gegevens op te vragen. Het betreft in ieder geval gegevens over **zijn/haar** onderwijsloopbaan tot nu toe (inclusief verzuimgegevens), rapportage vanuit de leerplicht en/of de jeugdarts, rapportage vanuit het jeugdteam en eventueel door u aangeleverde gegevens van andere relevante betrokken hulpverleners. De verzamelde gegevens worden voorgelegd aan de Thuiszitterstafel.

U wordt op de hoogte gehouden van de bespreking van uw zoon/dochter.

De terugkoppeling vindt plaats via uw contactpersoon vanuit school.

Bij voorbaat dank,
Voorzitter Thuiszitterstafel

De ouders/verzorgers van:
Geboortedatum:

geven toestemming voor het opvragen van de in de brief genoemde gegevens voor het bespreken van de leerling bij de Thuiszitterstafel.

Handtekening ouder 1

Handtekening ouder* 2

Datum:

Datum:

Naam:

Naam:

Handtekening:

Handtekening:

Leerling (*verplicht als de leerling 16 jaar of ouder is*)

Datum:

Naam:

Handtekening:

* Indien handtekening ouder 2 ontbreekt graag aankruisen wat van toepassing is:

- ☐ Ouder 1 tekent ook namens ouder 2 en verklaart daarmee zorg te dragen over het communiceren van deze informatie naar ouder 2 (*alléén wanneer er sprake is van een huwelijksrelatie dan wel geregistreerd partnerschap tussen ouder 1 en ouder 2*)
- ☐ Ouder 1 verklaart hierbij het gezag over het kind/de jongere alleen uit te voeren.

Yuverta

onderwijs & familie­zorg

Yulius

Vastgesteld op 27 NOVEMBER 2024